

OPONA

ČAS

STRÁVENÝ
SE ŠKOLOU

časopis BiGy

Číslo 1.

Dopisy
svému
budoucímu
já

Modlitba za vysoušeč rukou na dívčích
záchodech ve druhém patře

**ŠKOLNÍ
JÍDELNA**

Rozhovor s
panem
vedoucím
Františkem
Hermanem

Proč opona?

01 První důvod je docela jednoduchý - není to moc dlouhé nebo krkolomné a taky to je česky.

02 Zní to tajemně.

03 My (redaktoři) můžeme z pozice nám dané nahlížet za oponu šedivé každodennosti. A co je za ní? Myšlenky vašich spolužáků, profesorů, údržby,... Otázky, na které jste se jich vždycky báli zeptat (ted' máte tu možnost;)). Příběhy, které jste napsali a o které se chcete podělit s ostatními. Prostě cokoli, co byste rádi sdíleli s BiGy a zatím nebylo kde a jak (když nepočítáme dveře na záchodech a lavice, ale to v poslední době docela upadá).

Opona je přesně Ten prostor. Tak si naostřete brky, rydla a dláta a nebojte se ukázat své myšlenky světu (nebo alespoň těm osmi stům zvědavých spolustudujících).

EMAIL

casopis.bigy@gmail.com

Na prvním čísle jsme začali pracovat už v říjnu a v procesu přípravy byly chvíle, kdy jsem přestávala věřit, že první číslo Opony spatří světlo světa. Díky skvělým redaktorům, naší vrchní editorce a všem úžasným lidem, kteří se na přípravě podíleli, se to ale nakonec povedlo a Vy tak můžete držet v rukou výsledek našeho společného úsilí.

Jménem celé redakce Opony Vás vítám u prvního čísla a přeji pěkné počteníčko

- Klára Čepičková

P. S. Oponu plánujeme vydávat jako dvouměsíčník, takže žádný strach. Na další číslo půl roku čekat nebudete.

Hlášení z parlamentu

V našem studentském parlamentu se řeší spousta věcí. Zde máte krátký přehled o hlavních tématech, kterými se právě zabýváme.

Další odpočinkové prostory pro studenty?

Že pohovek není nikdy dost si v parlamentu uvědomujeme, a tak stále hledáme nová místa, kam bychom další pohovky dali. Momentálně vás můžeme ujistit, že jedno místo máme vyhlídlé a doufáme, že se tam pohovky dočkáme již brzy.

Schůze se samosprávami

Kdo sleduje Studentský parlament na instagramu, jistě ví, že už proběhlo několik schůzí se zástupci studentských samospráv brněnských gymnázií. Na setkáních panovala velice přátelská atmosféra a rozjíždí se organizace velké meziškolní akce. Rozhodně to však touto akcí nebude končit, naopak, tohle je teprve začátek.

Rétorická soutěž

Všude po chodbách si můžete všimnout plakátů ke školnímu kolu rétorické soutěže. Účast doporučujeme každému, kdo si chce vyzkoušet zformulovat své názory a diskutovat o nich nebo například tomu, kdo si chce zkusit vystoupit ze své komfortní zóny a mluvit před cizími lidmi. Podrobnosti naleznete na facebooku Studentského parlamentu.

- *Váš studentský parlament*

Rozhovor s vedoucím školní jídelny panem Františkem Hermanem

Oběd je jistě pro mnohé studenty hlavním bodem dne. Někteří stráví první polovinu vyučování čekáním a počítáním zbývajících minut do oběda. A když konečně nastane Ta chvíle, nahnou se do jídelny a většinou se s chutí pustí do jezení. Přemýšleli jste však někdy nad tím, kolik času stráví paní kuchařky přípravou jídla nebo kolik porcí musí udělat? Na tyto otázky nám odpověděl vedoucí stravovacího provozu pan František Herman.

Kdo sestavuje jídelníček a jakým normám musí odpovídat?

Jídelníček sestavuje celý kolektiv. Šéfkuchař, kuchaři a já ho pak schvaluji, všichni to dělají společně. Jídelníček musí odpovídat školním formám, plní se tam spotřební koš.

Co je vlastně ten spotřební koš?

Spotřební koš určuje, jaké množství masa, soli a zeleniny se může dávat dětem do jídla na oběd.

A máte nějaké kontroly?

Na dietní stravu máme nutriční terapeutku, která kontroluje složení a přípravu diet. Mimoto na nás dohlíží a kontroluje hygiena.

Kolik porcí denně uděláte a kolik kilogramů jídla na to spotřebujete?

Máme celkem dvě kuchyně, jednu na Bigy a jednu na Lerchové a celkem se vaří 1500 porcí, což je zhruba 750 kilogramů. Takže na osobu se spotřebuje zhruba půl kila jídla.

Kolik strážníků si na Bigy objednává robi maso?

Celkové množství na škole je 800 až 900 porcí a robi maso si objednává do 50 lidí. Ale celkově si lidé moc zdravá jídla neobjednávají. Strážníci spíše preferují kuřecí maso a bramborovou kaši, hlavně teda to kuřecí maso. Takže jakmile je v jídelničce kuřecí maso, hned si ho všichni objednájí a kolikrát si ani nepřečtou, co je k němu za přílohu. A pak dostanou jídlo a diví se, že mají třeba kuře s čočkou nebo jinou takovou kombinaci.

Proč se na jídelniček nepíše, jaké jídlo bude v salátovém baru?

Do jídelničky to nepíšeme, protože kdyby bylo například v úterý v salátovém baru kuře, tak by si ho někteří studenti objednali právě kvůli tomu kuřeti a my bychom jim tu kuře museli dát, protože bylo na jídelničce napsané. Jenže ne vždycky zbyde všechno jídlo na všechny, takže my bychom museli těch kuřat udělat tolik, kolik lidí by si objednalo salátový bar, aby zbylo všechno na všechny.

Jak dlouho vaříte jídlo pro celé Bigy?

Kdybychom vařili jídlo jenom pro Bigy, tak bychom museli začít od pěti, od šesti hodin. Jenže protože jídlo také rozvážíme, tak musíme vařit už od tří, od čtyř hodin.

Kam Bigy dováží jídlo?

Jídlo dovážíme na Gymnázium Kapitána Jaroše, CMcZŠ Lerchova a na Cyrilometodějské gymnázium

Co se dělá se zbytky?

Jídlo, které zbyde, se dává bezdomovcům a zbytky se zase vozí na kompost. Takže je nejlepší, když si studenti vezmou tolik jídla, kolik sní, protože když jídlo zbyde, dostanou ho potřební lidé.

Děkujeme za Váš čas.

- Míša Petříková, Klára Čepičková

MYŠLENKOVÝ PALÁC

Už po desáté pročítáš ten stejný text, ale nemůžeš si ho zapamatovat? Test je zítra a ty máš v hlavě vymeteno? V tom případě čti dál.

Myšlenkový palác je metoda ukládání informací do zafixovaného místa v naší mysli.

Původní název je Metoda Loci, využívaná již v Antice a také Sherlockem. Ze své zkušenosti mohu potvrdit, že funguje. Princip spočívá v tom, že si představíš místo, které dobře znáš, a tam zasadiš potřebné informace. Např.: Vybavím si trasu do školy. V duchu ji procházím a míchám s učivem. Když si potřebuji zapamatovat vzoreček do fyziky, tak si ho představím třeba nasprejovaný na šalině, kterou ráno jezdím. Zastávka se pak může jmenovat podle slavného spisovatele a na billboard si klidně dám seznam důležitých letopočtů. Neboj se zapojit fantazii, čím bizarněji si daný pojem představíš, tím lépe se pak pamatuje. Začátečník si dokáže na trase zapamatovat až 40 věcí, tak neváhej a vyzkoušej!

- Adéla Marková

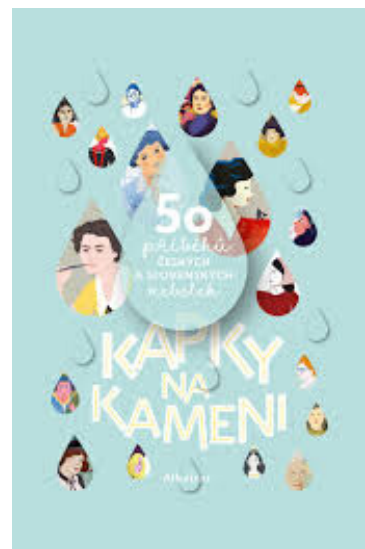
Kapky na kameni

„JSEM JAKO KAPKA VODY NA KAMENI. TAK DLOUHO KAPU NA TO SAMÉ MÍSTO, AŽ SE NA NĚM OBJEVÍ OTISK A STEJNĚ SE OTISKNU I DO SRDCÍ MNOHA LIDÍ.“

Tak začíná knížka o 50 českých a slovenských ženách z 20. století, které se nebály postavit se proti proudu a prosadit svůj názor. Knižka je inspirovaná Příběhy na dobrou noc pro malé rebelky od Eleny Favilly a Francesky Cavalo a nádherně ilustrovaná více než 20 ilustrátory. Skvěle přibližuje, jak se ženám žilo a jak se vypořádávaly s předsudky. Věděly, jak slabý je hlas jedné ženy, ale vytrvaly stejně jako kapky na kameni.

- Barbora Münzová

Když čas letí aneb psaní dopisů vašemu budoucímu já

Taky si rádi čtete nebo prohlížíte své výtvary z dětství a nostalgicky vzpomínáte? Já rozhodně ano. A to nejen díky vyvolaným vzpomínkám, ale i díky možnosti porozumět svému mladšímu já.

V rámci rubriky tipů bych vám tedy ráda představila úžasnou metodu psaní dopisů. Ano, metodu psaní dopisů. S touto aktivitou jsem se poprvé seznámila v prváku v hodině angličtiny, kde jsme dostali za úkol napsat si povzbuzující dopis, který nás podpoří u maturity. Do té doby budou dopisy u paní profesorky. U toho bych ráda vysvětlila podstatu těchto „dopisů“. Je důležité rozlišit deník a dopisy. Deníkem se myslí pravidelné zápisy o tom, co se v dané době dělo, a slouží vyložene k uchování dat. Naproti tomu dopisy, které jsou předmětem dnešní rubriky, jsou adresovány vašemu staršímu já, což přináší další možnosti. Můžete se ve svých dopisech odkazovat na něco, co zrovna prožíváte, diskutovat aktuální názory, předjímat, můžete prostě popisovat... Zkrátka svěřovat se sami sobě s tím, že svoje názory a domněnky můžete za pár let znovu otevřít, ujasnit si aktuální postoj a připomenout si situaci, ve které jste se nacházeli v době psaní dopisu. Takhle si kromě vzpomínek můžete uchovat mimo jiné i důležité emoce, o které nechcete přijít. Ať totiž chceme sebevíc, s životními událostmi je to podobné jako se sny, postupně zapomínáme a ty události, které jednou považujeme za klíčové a nezapomenutelné, se nám z paměti po krůčcích vytrácí. Jestliže je ale svěříme papíru, zůstanou věrně otisknuty a zachovány.

Dalším rozdílem je perioda zápisů. Dopisy není v žádném případě nutné psát každý den nebo týden, měly by být spíš takovým souhrnem a odrazem vašeho aktuálního psychického stavu s ohledem na události, které na něj mají výrazný vliv. Když se nad tím zamyslíte, je to taková malá psychoterapie, protože to zároveň pomáhá ujasnit si situaci a umět věci pojmenovat a vyjádřit.

Já sama jsem si několik takových dopisů napsala a těším se, až je za pár let otevřu. V každém se vyjadřuji ke svému budoucímu já s hlubokou úctou, zároveň však vyjadřuji i své obavy z nepochopení svým starším já. Zatím dopisy uchovávám v digitální podobě, v budoucnu bych je chtěla vytisknout a vlastnoručně každý z nich podepsat. Kdo ví, třeba by z nich byla pěkná kniha.

Závěrem, všem doporučuji psaní dopisů sobě samým, protože to má hodnotu jak vzpomínkovou, tak názorovou a morální, je to zároveň skvělým pomocníkem při vyjadřování emocí a nepochybuji o tom, že za pár let za takovou aktivitu budete sami sobě vděční.

Není se čeho bát, dopisy jsou pro vás a nikdo, komu je neukážete, je číst nebude. Nemusíte se snažit o perfektní úpravu dopisu, slouží hlavně k vyjádření vašeho vnitřního hlasu. A ten, jak známo, mnohdy nemá ve zvyku vyjadřovat se úplně jasně a zřetelně.

- Kája Podivínská

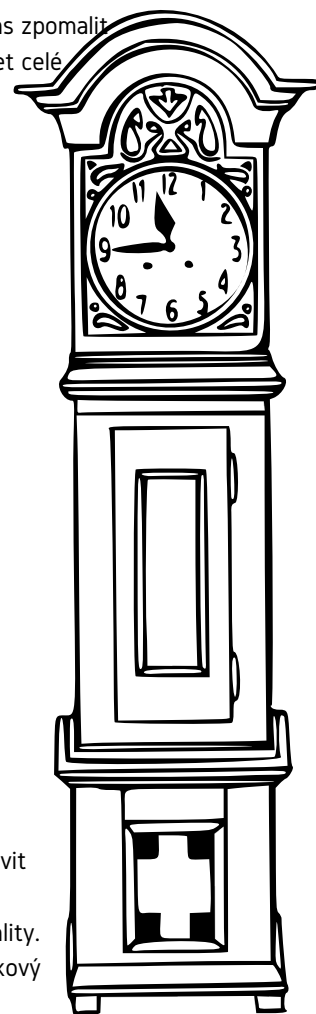
Čas – malý cestovní průvodce

Čas, co to vlastně je? Většina z nás denně používá fráze jako „nemám čas“, „časem, uvidíme“, „až bude čas“ a tak dále. Zamysleli jste se ale někdy nad podstatou času?

Možná ne, může vám to přijít jako ztráta času. Možná ano, ale skončili jste někde u toho, že vás to vlastně vůbec nezajímá. Čas jako takový je velmi oblíbeným námětem k filozofickým úvahám – podle některých názorů čas tvoří pouze minulost, někdo ho bere pouze jako další rozměr, další dokonce může tvrdit, že čas neexistuje... Takové hluboké myšlenky nechme teoretikům, nás přece zajímají praktické záležitosti. A mně nezbyvá než přestat plýtvat vašim drahocenným časem a přejít k věci. Dovolím si představit vám ty nejjednodušší způsoby, jak můžete časem cestovat i vy.

Obložený časocestovatel

Znáte gravitaci? Ano? A víte, čím se zabývá? Kromě vzájemného přitahování těles, což je její hlavní práce, ve volných chvílích také příčinlivě zakřivuje časoprostor. Čím silnější gravitační pole, tím pomaleji ubíhá čas. Velmi silné gravitační pole, jaké by bylo možné vytvořit kupříkladu v obrovské duté kouli, může zpomalit hodiny až na jednu pětinu. Pokud tuto superkouli zbudujete zcela rovnoměrně, aby se vyrušily gravitační síly uvnitř ní (jinak byste mohli skončit tak trochu rozmačkaní na kaši – poproste svého fyzikáře, ať vám to vysvětlí), můžete uvnitř v klidu cestovat časem bez jakékoli námahy. Nevýhodou je, že více než na pětinu se tímto způsobem čas zpomalit nedokáže, takže pokud si chcete prohlédnout svět za padesát let, budete to uvnitř koule muset vydržet celé dlouhé desetiletí. To znamená, že svačina od maminky vám stačit nebude.

Jak předhonit dvojče

V souvislosti se známou teorií relativity (čas se odvíjí i od rychlosti) Einstein světu představil mimo tzv. paradox dvojčat. O co jde? Seznamte se s našimi pokusnými dvojčaty – Michalem a Pavlem. Michal se jednoho dne vydá směrem ke hvězdám a ještě dál, Pavla nechá zde na Zemi. Michal se pohybuje z 80% rychlostí světla. Po pěti letech v kosmu (za tuto dobu by se dostal přibližně k naší druhé nejbližší hvězdě Alfa Centauri) se rozhodne vrátit zpět. Zpáteční cesta mu zabere stejnou dobu, ale když přistane, bude jeho bratr Pavel o čtyři roky starší než on. Michalův čas v raketě kvůli přiblížení se rychlosti světla plynul pomaleji než Pavlův. Takže pokud máte otravného sourozence, se kterým nechcete sdílet školu, není nic jednoduššího než si místo do Ameriky zaletět na nějakou dobu do kosmu. Váš sourozenec mezitím dostuduje a vy budete mít klid.

Červíček a jeho tunel

Kdo to má na svědomí: Kip Stephen (vycházel z nám známého A. Einsteina)
Snadnější už to být nemůže. Tzv. červí díry, způsobené zakřivením časoprostoru (to si můžete představit jako přeložený papír – také se na něm určité body ocitnou blíž k sobě než před ohnutím) jsou vlastně tunely z jednoho okamžiku do jiného. Tato pohodlná a rychlá metoda vyžaduje pouze dvě drobné formality. Zaprvé, smiřte se s tím, že nelze předpovědět, kde vylezete. Zadruhé, nejprve budete muset nějaký takový tunel objevit. Zatím se to nikomu nepodařilo, což ale neznamená, že neexistují.

Tak co, zaujal vás některý způsob cest časem? Existují ještě další způsoby, ale tyto se nám zdály nejpřístupnější široké veřejnosti. Uvidíme se v budoucnosti!

- Nimko

ANKETA

To, že je času nedostatek slýcháme denně. Ale je tomu tak doopravdy? Jsme schopni si najít každý den čas na svoje koníčky? A co bychom měli dělat jinak, aby bylo času víc?

Na tyto otázky jsme se zeptaly těch, kteří s časem bojují každý den. Studenti našeho gymnázia.

MÁŠ DOST VOLNÉHO ČASU?

STUDENT 1. ROČNÍKU

Na můj vkus moc volného času nemám. Chtěla bych se věnovat i jiným věcem, ale ve škole trávím dost času a učení se pochopitelně musím věnovat i doma. Není to ideální.

STUDENT 2. ROČNÍKU

Myslím, že volného času nemám dost, ale na druhou stranu ani málo, jen mi většinu z něj vezme škola.

STUDENT 3. ROČNÍKU

Extra moc času nemám, dřív to rozhodně bývalo lepší.

STUDENT 4. ROČNÍKU

Mám dost času. Ono záleží na každém, jestli si ten čas udělá.

MÁŠ KAŽDÝ DEN ČAS NA SVOJE KONÍČKY?

STUDENT 1. ROČNÍKU

Každý den čas rozhodně nemám, někdy přijdu domů i v sedm večer a to už nestíhám skoro nic.

STUDENT 2. ROČNÍKU

Záleží na konkrétním dni. Ale většinou si najdu čas na jednu aktivitu, nikoliv na všechny.

STUDENT 3. ROČNÍKU

Někdy jo, někdy ne.

STUDENT 4. ROČNÍKU

Ano, mám. Ale Bigy je také známé tím, že má dost odpoledního vyučování. Je to i tím, že máme na oběd celou hodinu, zatímco jinde je to jenom 20 min.

CO BYS ZMĚNIL, ABYS MĚL VÍCE ČASU?

STUDENT 1. ROČNÍKU

Množství učiva, které do nás na vyšším stupni osmiletého gymnázia tlačí, se mi zdá přehnané. Na druhou stranu je mi jasné, že se s tím těžko dá něco udělat. Škola bohužel konzumuje nadměrnou část našeho času a ztrácíme motivaci. Na svých spolužácích to vidím sama- jsou vyčerpaní.

STUDENT 2. ROČNÍKU

Chtěla bych se efektivněji učit, protože by mi to mohlo ušetřit hromadu času, a možná by se hodilo omezit ten čas, kdy nemám co dělat, a potom ho zbytečně ztrácím

STUDENT 3. ROČNÍKU

Myslím si, že pokud chceme mít více času, měli bychom méně prokrastinovat. Organizace času není moje silná stránka.

STUDENT 4. ROČNÍKU

Asi se vykašlat na nějaký předmět a tolik se na něj neučit. Já jsem teďka ve čtvrtáku a máme třeba jeden den na sedmou a potom do pěti. Takže jsem potom unavený a už se mi nechce nic dělat.

ČAS STRÁVENÝ SE ŠKOLOU

Jsou vyučování na BiGy moc dlouhá? Využívají studenti svůj volný čas užitečně? Co by se dalo zlepšit? Na tyto i jiné otázky jsem se ptal učitele Michala Snopka a bývalé členky studentského parlamentu Evy Vochozkové.

*Eva Vochozková
oktáva B
bývalá členka studentského
parlamentu na BiGy*

Co si myslíš o délce vyučování na BiGy?

Asi je to delší než na jiných gymplech. Já jsem si na to asi už přivykla a teď v oktávě stejně nemáme moc hodin. Oproti loňsku mám opravdu kratší rozvrh. Řekla bych, že klidně o 9 hodin. A taky mám víc předmětů, které jsem si vybrala, takže mi tolik nevdává, že tady jsem, protože mě to baví nebo vím, že to budu potřebovat. Podle mě to není ani tak o tom, jak dlouho tady jsem, ale i podle toho, kdo nás zrovna učí. Když to je třeba předmět, který nemám ráda a ještě nás to učí učitel, kterého také nemám ráda, tak potom by mně stačilo tady být tři hodiny a jsem úplně mrtvá. Na druhou stranu, když jsem tady devět hodin, jsem tady od sedmi do pěti, ale dělám věci, které mě baví, tak mně to tolik nevdává.

Jak se díváš na to, kolik času mají studenti po škole a jak moc odpovědně nebo užitečně ho využívají?

To si myslím, že záleží na každém člověku. Když někdo rád ten čas tráví tím, že chodí na kroužky nebo hraje na hudební nástroj, tak mi to přijde v pohodě, ale zároveň mi přijde v pořádku, když je někdo jen doma a leží v posteli a přijde mi v pořádku i to, když je někdo venku s kamarády, protože to podle mě často také potřebujeme.

Co bys poradila studentům, aby změnili na svém přístupu ke studiu?

Já si myslím, že důvodem toho, že to někdo fláká, je to, že ho to tolik nebaví a potom místo přípravy do školy dělá něco, co ho baví a naplňuje víc. Asi bych teď měla říct nějakou vzletnou myšlenku jako: učte se děcka, ale přijde mi důležité si ve škole najít předměty, co toho studenta baví, má na to dobrého profesora nebo je do toho nadšený a neučit se tolik na všechny předměty. Potom to půjde samo.

A co bys poradila naopak učitelům, aby změnili na svém přístupu k výuce?

Myslím si, že by bylo dobré, a někteří tuto vlastnost mají, aby si učitelé uvědomili, že není nutné, aby jejich předmět bavil všechny. Často se mi stalo, že byli učitelé jednak našťvaní, ale zároveň i smutní z toho, že to nebaví všechny, ale mě to přijde přirozené. Nikdy to není tak, že bude všech 30 lidí bavit fyzika, všech 30 lidí bavit dějepis, všech 30 lidí bavit čeština. A připadá mi, že ne všichni profesori s tím umí pracovat a přijde mi, že je to škoda, protože potom by z toho možná ani oni nebyli tolik vystresovaní. A bylo by super, kdyby do té práce chodili rádi. Na BiGy je naštěstí docela dost profesorů, kteří sem chodí rádi, ale některým by možná pomohlo, kdyby měli spíš radost z toho, že je ve třídě pět děcek, které ve volném čase do toho předmětu dělají různé práce a baví je to a které, když je baví například fyzika, jdou na nějakou olympiádu, když je baví dějepis, jdou třeba někam na výstavu nebo hodně čtou. Přijde mi dobré, aby vnímali hlavně ten malý počet lidí, který to hodně zajímá.

Poslední otázka. Kdybys měla možnost změnit celý systém, co bys změnila, abys pomohla školství?

Tak to je těžká otázka. Asi bych byla pro to, aby výuka nebyla tak monotónní a stereotypní. Ale zase mi přijde, že u tohoto je to velmi individuální. Kdyby ses zeptal někoho jiného, tak ti i řekne něco jiného. Je to asi neproveditelné v nějaké všeobecné formě vzdělávání pro všechny, ale mně osobně se dělají věci lépe, když mám na ně náladu, takže by mi přišlo dobré, kdybych si mohla říct, že teď mám chuť malovat obraz a šla bych malovat obraz, že teď mám náladu počítat příklady do matematiky, tak bych seděla 3 hodiny a jenom počítala. Co mi třeba přijde dobře aplikovatelné, je, aby měl člověk více volitelných předmětů, protože mně osobně a i mnoha mým spolužákům teď dost pomohlo v maturitním ročníku, že máme vlastně jen volitelné předměty. Tady je ale zase problém toho, že kdybych třeba neměla nějaký předmět už od začátku, tak bych nemusela zjistit, že mě vůbec baví. Navíc opravdu záleží na tom, jakého má člověk profesora. Některé předměty jsem si znechtěla jen kvůli učiteli a některé předměty mě díky tomu naopak začaly dost bavit. Ale myslím si, že větší variabilita předmětů by byla dobrá. Studenti by měli mít základ, ale nepotřebují být tolik přehlceni znalostmi. A myslím si, že to, že jdou po škole na nějaký kroužek nebo jen to, že si jdou po škole s kamarády někam sednout, jim taky pomáhá, protože vycházet s lidmi člověk musí umět celý život.

*Mgr. Michal Snopek
třídní profesor kvinty A
učitel zeměpisu a tělocviku*

Co si myslíte o délce vyučování na BiGy ?

Já sám v práci trávím poměrně dost času, víc než bych nezbytně musel, a to například tím, že vytvářím stále nové přípravy. Práce je součástí života, a pokud člověk nebude pracovat a věnovat se práci i přes míru svých povinností, může ustrnout na místě a nemusí se mu podařit dojít až k cíli, který si vytyčil. Stejně se dívám i na studenty. Měli by pochopit, že čas studiu věnovat musí, jinak nedosáhnou svého životního cíle. Když jsem se bavil se studenty (ať už z BiGy, odjinud nebo s těmi, kteří měli možnost studovat v zahraničí), zjistil jsem, že názory na čas strávený ve škole se různí a že v zahraničí často ve škole tráví mnohem více času než tady. Vždy je důležité, aby se člověk zamyslel nad tím, kdy do školy chodí, jak dlouho tam zůstává a co a jakou formou se tam učí. Jestli je to pro toho studenta zajímavé a tematické nebo jde o klasické drilovací studium. Je spousta věcí, které bychom měli zohlednit, takže jednoduchá odpověď na tuto otázku neexistuje. Často slyším od studentů, že jsou tady dlouho. Já si myslím, že to odpovídá jejich studijnímu tempu a nárokům, které na ně klade škola. Rozumím tomu, že potom nemusí mít dost času na své volnočasové aktivity a předpokládám, že ani na studium doma.

Jak se tedy díváte na to, kolik času mají studenti po škole a jak ho využívají?

To je zase nesmírně individuální. Vzít to plošně by bylo velice nepřesné. Pokud jsou studenti v nižším ročníku, třeba na čtyřletém gymnáziu v prváku, tak musí přizpůsobit většinu svého volného času studiu, protože jsou v novém prostředí. Pokud jsou na osmiletém gymnáziu, třeba v kvintě, tak už jsou ostřílení vlci a čas si dokáží mnohem lépe rozvrhnout. Z toho vyplývá, že nakonec nejvíc záleží na tom, jak si dokážeme čas uspořádat a jak přísní na sebe dokážeme být. Například, že si řeknu, že nejdřív budu studovat a třeba sport nebo kulturu odložím až na později. Starší studenty zase začíná tláčit finanční situace, chtějí se více osamostatnit, takže začínají chodit na různé brigády, což musí zároveň skloubit se studiem. Také už si začínají vybírat vysokou školu, a to je opět velice individuální. Zkráceně by se dalo říct, že vyšší zátěž na škole nebo v životě je nutí si lépe si organizovat čas a více přemýšlet sami o sobě. To se týká i režimu dne, kdy mají vstávat, jak se správně stravovat, jak dlouhý čas trávit u počítače, jak dlouho odpočívat. Takže se učí i plánovat dopředu, což pro ně bude do budoucna velice důležité.

Co byste poradil studentům, aby změnili na svém přístupu ke studiu?

Zase je to velice individuální. Vychází to z toho, z jaké školy přišli, z jaké jsou rodiny... Záleží i na jejich osobních vlastnostech. Důležité je, aby se snažili pořád zlepšovat. Musí poznat sami sebe, vědět, kde mají své limity, a ty neustále posouvat. Krůček po krůčku. Jakmile se limity posunou nárazově, může být velký šok jak pro tělo, tak pro naši psychiku. Takže univerzální rada zní: Pracujte na sobě, zdokonalujte se a tento proces donekonečna opakujte.

A co byste poradil naopak učitelům, aby zlepšili na svém přístupu k výuce?

Stejně věci, jako studentům, protože jsou to také lidé a měli by učit hlavně pro studenty. Ne tak, aby to vyhovovalo jen jim. Myslím si, že se o to na BiGy většina učitelů snaží. A pokud cítí, že je potřeba něco změnit nebo že tam něco skřípe, měli by se ptát především studentů. Měli by mezi sebou komunikovat a pracovat na sobě. Neustrnout na jedné formě výuky, na jednom způsobu, ale neustále se zlepšovat a hledat nové a nové směry, protože i všechny třídy se rok, co rok mění. A tím nemyslím jen příchod nových studentů, ale i to, že se všichni studenti se vyvíjí a rostou jako osobnosti. To, čím byli před rokem už neplatí po prázdninách, jsou z nich zase úplně jiní lidé. Je to neustálý proces změny. A ta změna je přirozená.

Teď poslední otázka. Kdybyste měl možnost změnit něco na samotném systému, aby se zlepšila situace ve školství, co by to bylo?

Sleduji, co se děje ve veřejné a politické sféře ohledně školství. Proběhly stávky, politici si uvědomují, že učitelé jsou dlouhodobě podfinancovaní a že to má dopad i na výuku studentů. Nejdřív by měla přijít správná motivace a výchova učitelů. To se poté odrazí i na výuce studentů. Rozhodně bych školství směřoval tak, abychom si nechali to naše, co je české a co je dobré, co nám funguje v našem regionu a prostředí, inspiroval se v zahraničí a nakonec z toho vytvořil jakousi syntézu. Určitě bych nechtěl čistě zkopírovat nějaký systém, spíš bych hledal kompromis pro českého studenta. Učitelé by se také měli čím dál tím víc přiklánět k aktivnímu a záživnějšímu způsobu učení na základě různých témat a prožitků. Nedělit výuku jen na jednotlivé předměty, ale předměty navzájem provázat. Sice se o tom hodně mluví, ale prakticky se to dělá velmi málo.

- Vítek Polák, Klára Čepičková

Nástěnka = tvář třídy

Taky jste někdy přemýšleli o tom, jak skvělé by bylo mít ve třídě upravenou nástěnku? Nástěnka je takové poznávací znamení třídy. Když je její výzdoba originální, snadno zaujme jak učitele, tak studenty. U učitelů si tím jako celá třída trochu šplhnete a ostatním studentům se díky tomu dostanete do povědomí.

Bohužel, na Bigy je spousta tříd, kde je nástěnka zcela holá. Ale čím je to vlastně chyba? Na první pohled každý řekne, že je třída moc líná nebo na to nemá čas. Ale co když to není tak úplně černobílé. Každý, kdo někdy něco na nástěnku připínal, si určitě všiml, že nástěnky jsou u nás v hrozném stavu. Vlastně ani nevím, jestli to vůbec můžu nazývat nástěnkou. Spíš je to tlustá látka natažená na desku. Když něco chcete připnout opravdu pevně, musíte špendlík zapíchnout téměř vodorovně s deskou. Hluběji, než asi milimetr se prostě nedostanete. Kvůli tomu se všechny věci velice špatně na nástěnky připevňují. Navíc nedrží pevně, a tak stačí, aby se třídou prohnal průvan, a výzdoba spadne.

Nevím, jestli je to stářím nástěnek, nebo tak už byly vyrobené, ale rozhodně by stálo za zvážení, jestli je není vhodné vyměnit. I obyčejný polystyrén by totiž sloužil lépe.

- Vítek Polák

Modlitba za vysoušeč rukou na dívčích záchodech ve druhém patře

Snad kdysi fungoval, a hrdě plnil svou povinnost. Ted' z však jeho bývalé slávy zbyly jen vzpomínky. A možná těžký smutek. A možná dávno zapomněl na pocit užitečnosti. O silném proudu horkého vzduchu se mu zdá jen v těch nejdivočejších snech. Denně ho míjí stovky mokrých rukou, ale v jeho silách už není jim pomoci. Ztratil i tu poslední naději. Ani ti nejzatvrzelejší optimisté ho už nezkoušejí probudit. A proto vás vroucně a z celého srdce prosím, vraťte mu smysl života.

- Klára Čepičková

Projekt WISA

23. – 27. 9. 2019

Pamatujete si ještě, jak vám profesori na začátku roku říkali něco o projektech, cizincích a o tom, že byste s nimi měli mluvit? Já ano. A aby toho nebylo málo, rozhodla jsem se do projektu zapojit poněkud víc aktivně. A jak to se mnou dopadlo?

Zjištění informací

Nejdřív bych začala tím, co jsem musela sama udělat jako první, zjišťováním informací. Po škole bylo vyvěšeno spousta letáček o WISE, ale... Zkrátka to nejspíš většině potencionálních účastníků nestačilo. Z letáčku jsem se dozvěděla, že WISA je projekt zabývající se gramotností v oblasti médií – (ano, to zní tak možná trochu divně, ale naštěstí mě to neodradilo) a že se jedná o mezinárodní setkání podporované z Erasmus+ s Rumuny, Řeky a Turky. Projekt už taky nějaký ten rok běží, zatím proběhla setkání v Řecku a Rumunsku. Na programu byl týden mimo vyučování a ve středu celodenní výlet do Prahy. Když k tomu přičtu i osvědčení, které se u takových projektů dá získat a které pak může dost pomoci u přihlášky na vysokou, tak to zní jako docela slušná nabídka. Jak jsem ale záhy zjistila, není to tak úplně „zadarmo“ (přestože se nic neplatí). Každý, kdo se chtěl projektu zúčastnit, musel vyplnit dotazník a natočit krátké video o vile Tugendhat. A to byl nejspíš kámen úrazu. I toto opatření mě ale neodradilo a jako správný zvědavý člověk jsem natočila a sestříhala své první video. Teď zbývalo jen čekat. Jeden den, už ani nevím, kdy to bylo, mi přišel e-mail s výzvou, abych se dostavila do jisté učebny v jistý čas, kde jsem rozpačitě zjistila, že jsem přijata! Dalším úkolem, který jsme my, vyvolení, dostali, bylo překládání komiksu o Rychlých šípech, který byl součástí uvítacího balíčku pro všechny účastníky. Tento balíček sestával z látkového sáčku, listu přeloženého komiksu s informacemi o Rychlých šípech, bločku s logem WISA a nakonec také z kovového ježka v kleci (první přednáška se nesla ve znamení cinkání těchto úžasných hraček). Důvodem použití právě těchto materiálů byl fakt, že Rychlé šípy jsou krásným českým unikátem.

Jaké je téma projektu?

A po vyvrcholení příprav začal samotný projekt. Zde bych ráda upřesnila, co vlastně znamená ta „mediální gramotnost“ či co, která má být tématem celého projektu. Každé ze čtyř mezinárodních setkání, které vždy hostí jedna ze zapojených zemí, se zabývá jedním tématem z oblasti mediální gramotnosti. Zde to byla tvorba podcastů. To znamená, že právě podcast bude něco, co z celého týdenního setkání vzejde a bude vidět. Jak už to ale bývá, za tímto „viditelným“ podnětem se skrývá i spousta „neviditelných“ podnětů, kterými jsou další činnosti a aktivity týkající se oblasti sociální gramotnosti. Sem spadají hlavně prezentace nebo přednášky a interaktivní workshopy. Dobře, už bych to mohla přestat obkecávat a mluvit víc konkrétně. Témata těchto aktivit jsou například anonymita a bezpečnost na internetu, budoucnost práce, práce v programu Audacity... Prostě všechno, co potřebujete pro dobrý sociální život. Doplnkovými aktivitami jsou pak již zmíněný výlet do Prahy spojený se sbíráním podnětů do budoucích podcastů, „Tresure hunt“ po Brně nebo „Party night“ v rytmu folklórní muziky. Nudit se tedy rozhodně nebudete, spíš naopak. Na druhou stranu, program začíná většinou až v devět, takže si můžete trochu přispát. A teď už k jednotlivým dnům.

Pondělí

V pondělí bylo na programu hned několik klíčových bodů – vyzvednutí cizinců z nádraží, zahájení celého projektu, první přednáška a „Tresure hunt“. Za sebe musím říct, že v tento den jsem se ještě moc nezapojovala, prjetu jsem se totiž účastnila poprvé a chvilku mi trvalo, než jsem se rozmluvila. Zlomový okamžik však přišel již večer při „Tresure hunt“, kdy jsem se jako jediná Češka v týmu snažila společně se dvěma Turky, jednou Řekyní a Rumunkou splnit co nejvíc úkolů a zároveň s nimi navázat kontakt. No, skončili jsme sice poslední, ale za proboření jazykové bariéry to stálo.

Úterý

Tématem úterního workshopu byla práce – budoucí práce spojená s digitalizací, robotizací apod. Byl velmi interaktivní, hodně jsme diskutovali a měnili si názory. Po obědě následoval program spojený s naším úvodním úkolem – prohlídka vily Tugendhat. Pro mě to byla premiéra a interiér se mi opravdu líbil. Za zlatý hřeb dne bych pak mohla označit večerní „Party night“.

Středa

A přišel středeční výlet do Prahy. Cestovali jsme dokonce Railjetem, takže jsme si užili i kafičko zdarma a koláče za méně než „přijatelné“ ceny. Po příjezdu nás čekala příběhová prohlídka s průvodci. Navštívili jsme Zlatou uličku, podívali se na střídání stráže na Hradě, zastavili se u zdi Johna Lennona a nevynechali ani Staroměstský orloj a Karlův most. Ve druhé etapě jsme se dozvěděli něco o Golemovi a pražské židovské čtvrti. Celý den jsme sbírali všemožné zvuky, které nám posloužily jako podklady k podcastům. A zase, přestože jsem Češka, dozvěděla jsem se pár novinek a navštívila pár staronových míst.

Čtvrtek

Čtvrtek byl poněkud volnější (po náročné středě to dá rozum), naučili jsme se rozpoznat a ověřit fake news, za mě fajn, že jsme dokonce rozebrali projev švédské aktivistky Greta, kterou tolik studentů zná a podporuje. Také jsme měli kvíz, ve kterém jsme odhalovali zlotřilého podvodníka – kandidáta na prezidenta pomocí ověřování informací. Moje skupinka už začala pracovat na podcastu formou sepsání „scénáře“.

Pátek

Poslední společný den bylo na programu tvoření samotných podcastů, tedy krátkých zvukových nahrávek, v našem případě sestávající z mluveného projevu a zvuků o délce 2 až 5 minut. Vybírali jsme z témat zvuky Brna, zvuky Prahy, legendy Brna, legendy Prahy. Má skupinka zvolila zvuky Prahy, vytvořili jsme takové převyprávění včerejšího výletu. Abychom podcast vůbec vytvořili, potřebovali jsme jednak natočit potřebné materiály, a takyse naučit pracovat v programu, který by nám ho umožnil vytvořit. K tomu posloužila přednáška pana profesora Vondry, který nám i při samotné tvorbě byl k dispozici a pomáhal. Odpoledne jsme si výsledná díla poslechli, poslechli si také krátký výstup školní scholy a závěrečnou řeč pana ředitele a rozloučili se.

Co mi WISA dala?

Pokud vás zajímá víc technických informací a mých konkrétních dojmů, celý projekt jsem absolvovala vyjma stravování zadarmo. Jak jsem již zmínila, spousta informací pro mě byla nových nebo minimálně upřesňujících (dokonce mě to přinutilo přepnout mobil do továrního nastavení) a velikou zkušeností je i sdílení názorů a organizace v angličtině (jinak se s ostatními prostě nedomluvíte...). Dále jsem potkala spoustu nových lidí (a to nejen cizinců) a zpestřila si začátek školního roku. Za to všechno a ještě mnohem víc bych chtěla poděkovat hlavním českým organizátorům, kterými byli pan ředitel Mikula, paní profesorka Dembická, pan profesor Vondra a také pan profesor Snopek a samozřejmě pan Adamík z kantýny. Na úplný závěr bych chtěla povzbudit všechny ty z vás, kteří nad účastí v projektu uvažují nebo uvažovali a nevyšlo to, nebojte se. Nebojte se ptát, točit videa, zkoušet nové věci... Hlavně se nebojte angličtiny (ostatní mají většinou nižší úroveň, popř. stejnou), nebojte se to šířit dál a prostě –

- Kája Podivínská

nebojte se WISY!

WISA@
Wise & Inventive ScreenAgers

Chtěl bys umět létat?

Věříš, že jde hrát naplno a zároveň s respektem k soupeři a pravidlům? Jsi týmový hráč a rád bys vyzkoušel něco nového? Je pro tebe radost ze hry stejně důležitá jako kvalitní kolektiv? Pak vyzkoušej Ultimate! Jedná se o týmový bezkontaktní sport s létajícím diskem, který kombinuje intenzitu rugby, rychlost fotbalu a dokonalou techniku tenisu. Ultimate vzniklo v šedesátých letech ve vysokoškolském prostředí USA a dnes ho hraje více než 7 milionů lidí v 80 zemích celého světa. V Česku funguje přes 20 týmů s širokou členskou základnou. Důležité místo zastává středoškolská liga, soutěž, ve které je BiGy v konkurenci více než 50 škol úspěšné - kromě tradičního prvenství na turnajích Jihomoravského kraje loni vybojovalo medaili na celorepublikovém finále v Praze. Právě nyní máš možnost se připojit ke školnímu týmu a podílet se tak na dalším úspěchu - a to ať jsi holka, nebo kluk, družstva v lize jsou totiž smíšené. To, že nemáš zkušenosti, rozhodně nevadí, jediné, na čem záleží, je vůle zlepšovat se. Pro více informací napiš na **bigy.ultimate@gmail.com**, případně najdi prof. Kubíčka a přihlas se u něj.

- František Szczepanik

LATIN SQUARE ČI NUMBER PLACE?

SUDOKU

Každý z nás tuto hru jistě zná, ať už z novin, časopisů, z internetu či z doslechu. Ne však každý ví, kde a jak vznikla.

Mnozí z nás by určitě řekli, že tato hra s japonským názvem pochází z Japonska. Avšak není to tak úplně pravda. Základní princip vymyslel na konci 18. století švýcarský matematik Leonhard Euler a nazval ho Latin square, v překladu Latinské čtverce. Jednalo se o tabulku, v jejímž sloupci i řádku se nacházel každý symbol – písmeno – pouze jednou.

Na konci 20. století tento princip vylepšil Američan Howard Garns, který jej poskytl jako hlavolam newyorskému časopisu Math Puzzles pod názvem Number place. Do tabulky se již doplňovaly číslice. Hra se později objevila i v japonském luštitelském časopisu Nikoli s názvem SUuji wa DOKUshin ni kagiru (Ize volně přeložit jako číslo v políčku), zkráceně SUDOKU, kde se rychle stala oblíbenou. Zde získala hra svůj současný název.

Roku 1997 navštívil Japonsko bývalý soudce z Hong Kongu Wayne Gould, který si zakoupil knihu o této hře. Sudoku ho natolik zaujalo, že se rozhodl napsat počítačový program, který by dokázal tvořit miliony různých tabulek. Program se mu povedlo dokončit o šest let později.

Poté Gould své sudoku otiskl v britském časopisu Times News. Hra se rychle chytla a začala se šířit nejprve po celé Británii a zanedlouho i po celém světě.

Jak jistě víme, sudoku je oblíbené i dodnes a můžeme jej nalézt téměř v každém časopise v mnoha podobách, například jako Killer, Samuraj sudoku a podobně. A abychom nebyli s naším časopisem pozadu, tak jsme si pro vás také připravili pár těchto logických her.

- Míša Petříková

		2					4	
		6			7		3	
		8		9		5		7
3	4		2			9		
			4	5		2		
		5		8				
	5	3						
9			8			7		3
	8		6	3				

1	5	4	9	3	6	7	8	2
3	2	7	5	1	8	4	9	6
8	6	9	8	2	4	6	9	8
4								
6								
8	7	9	4	5	3	2	1	6
5	8	9	6	7	2	1	4	3
7	6	7	5	2	9	3	8	1
2	3	8	7	1	4	7	8	3
9	4	1	8	6	5	8	3	7